

Петър Тодоров Ангелов работил в павилион за вестници, поставен северно от ж.п.гарата на гр.Карлово. На 18.08.2006г. сутринта към 04,00ч. той отишъл на работа. Отворил павилиона, подредил старите вестници, след което излязъл, като заключил помещението и се отправил в посока Автогарата на гр.Карлово. Със себе си носел празен кашон, в който да постави новата преса, тъй като там получавал новите вестници за деня. Направило му впечатление, че на една от пейките, в близост до паркинга, находящ се до жилищния блок, имало седнали две лица – Васил Палев и Евгени Стаменов, които той не познавал. Първоначално Петър Ангелов ги помислил за пътници, чакащи първите влакове и продължил пътя си към автогарата. В близост до ж.п. стола Ангелов усетил, че зад него се приближават хора, обърнал се и видял двете лица, които помислил за чакащи пътници.

Безпричинно Васил Палев нанесъл на Петър Ангелов удар с юмрук в областта на лявото слепоочие. В следващият момент пострадалият се завъртял от удара и видял другото лице Евгени Стаменов да му нанася удар с дърво, което държал в ръцете си. Ударът попаднал в дясната част на гърба му. От последния удар пострадалият паднал на земята и двамата извършители започнали да го ритат с крака по тялото и му викали със заплашителен тон „Давай парите”. Палев и Стаменов успели да пребъркат дрехите му, но не открили пари. Пострадалият превит от болка им говорил на висок глас „нямам пари” и едва след като се убедили, че няма пари и наблизко светнала лампа в жилищната сграда, двамата обвиняеми побягнали в посока запад.

Пострадалият Ангелов успял да стане и се върнал на ж.п. гарата, за да потърси помощ. На работа в този момент бил Васко Христов – полицай от РУ „Транспортна полиция” гр.Пловдив. Ангелов се обърнал към него за помощ. Бил с окървавено лице, видимо разстроен и уплашен, с все още обърнат навън джоб на панталона му.

Васко Христов съобщил на дежурния при РПУ Карлово за случилото се. Пострадалият дал описание на извършителите и посоката, в която избягали, която Христов предал на служителя в РПУ Карлово. После закарал Петър Ангелов в Център за спешна медицинска помощ гр.Карлово за оказване на медицинска помощ.

Тодор Ганчев и Васил Иванов – полицаи при РПУ Карлово тръгнали в описаната от Васко Христов посока. На улица „Геофан Райнов” в гр.Карлово, в момент, когато двамата обвиняеми все още носели в себе си - Васил Палев дървен клон, а Евгени Стаменов – дървена цепеница, двамата били задържани и отведени в РПУ гр.Карлово.

Изтеглен копие
 Пламен Маринов Давков

С протоколи за доброволно предаване двамата извършители предали на служителите от РПУ гр.Карлово Евгени Стаменов - 1 бр. дървена цепеница с дължина 90см.: Васил Палев – 1 бр. дървен клон с дължина 80см.

Още на същия ден – 18.08.2006г. - било извършено процесуално-следствено действие – разпознаване. Пострадалият Ангелов разпознал двамата извършители – Палев и Стаменов, като лицата, които го нападнали същата сутрин.

Пострадалият Петър Ангелов бил освидетелстван, за което бил изготвен фотоалбум.

Видно от назначената и изготвена по делото съдебно-медицинска експертиза, в резултат на нанесения побой от Палев и Стаменов, пострадалият Петър Ангелов е получил разкъсно-контузна рана по главата и кръвонасядане по гърба. По своя характер тези увреждания са му причинили временно разстройство на здравето, не опасно за живота.

С протокол за доброволно предаване пострадалият Ангелов предал 1бр. тъмнозелена тениска с къс ръкав, с тъмно червени петна в областта на гърдите и яката.

Видно от справката за съдимост на Васил Палев до момента бил осъждан 4 пъти като непълнолетен за кражби с наложени наказания и по четирите присъди „обществено порицание”. Към датата на извършване на деянието бил на навършени 20 години.

Видно от справката за съдимост на Евгени Стаменов до момента бил осъждан 1 път като пълнолетен за кражба с наложено наказание „Глоба”, която след влизане на присъдата в сила била веднага платена. Към датата на извършване на деянието бил на навършени 23 години.

ВЪПРОСИ:

1. Кой може да образува досъдебното производство?
2. По кой текст от НК следва да бъде повдигнато обвинението на обвиняемият Васил Палев?
3. По кой текст от НК следва да бъде повдигнато обвинението на обвиняемия Евгени Стаменов?
4. Има ли множество престъпления, от какъв вид, по отношение на кои от обвиняемите?
5. Какво качество има в досъдебно производство Петър Ангелов? Кои са правата му.
6. Какво качество би могъл да има в съдебното производство Петър Ангелов?
7. В кой момент възникват страните в наказателното производство и с какъв акт?

Изготви козусе

ОТГОВОРИ:

Отговор на въпрос № 1:

Досъдебното производство се образува от прокурора с постановление. Това е принципното положение възприето в чл.212 ал.1 от НПК. В този случай това предполага извършване на предварителна проверка от органите на МВР, която има за цел да събере достатъчно данни за извършено престъпление, въз основа на които прокурора да направи преценка за наличието на условията, предвидени в чл.207 ал.1 от НПК. Когато намери, че тези условия са налице, съгласно чл.23 ал.1 от НПК, прокурорът е длъжен да образува досъдебно производство.

По изключение, в случаите на неотложност наказателното производство се счита за образувано с първото действие, с което започва разследването в предвидените в НПК случаи – чл.23 ал.2 от НПК. Необходима предпоставка за това е незабавното извършване на тези действия да е единствена възможност за събиране и запазване на доказателствата.

Към момента на извършване на деянието - 18.08.2006г., редакцията на чл.212 ал.2 от НПК допускаше действия по разследването като се ограничаваше само до оглед на местопроизшествието и свързаните с него претърсване и изземване, както и разпит на очевидци. Това означава, че към онзи момент, при липса на процесуално – следствено действие „оглед на местопроизшествие” е било невъзможно да се счита, че досъдебното производство е било образувано по реда на чл.212 ал.2 от НПК. Това е предопределило и формата, по която ще протече досъдебната фаза – досъдебно производство. Редакцията на чл.212 ал.2 от НПК – ДВ бр.32/2010г. разшири кръга от процесуално – следствени действия, с които може да се образува досъдебно производство, като включи и освидетелстването като ПСД годно да постави началото на наказателното производство.

Отговор на въпрос № 2:

за обв. Васил Палев:

по чл.198, ал.1, във вр. с чл.20, ал.2, във вр. с ал.1, във вр. с чл.18, ал.1 предл.1 от НК за това, че на 18.08.2006г. в гр.Карлово, обл.Пловдив, в съучастие с Евгени Стаменов, като съизвършител, е направил опит да отнеме чужди движими вещи – пари, от владението на Петър Тодоров Ангелов от гр.Карлово, с намерение противозаконно да ги присвои, като употребил за това сила и деянието е останало недовършено по независещи от дееца причини.

Предишните осъждания на обвиняемия не влияят на правната квалификация на деянието.

Отговор на въпрос № 3:

за Обв. Евгени Стаменов:

по чл.198, ал.1, във вр. с чл.20, ал.2, във вр. с ал.1, във вр.с чл.18, ал.1 предл.1 от НК за това, че на 18.08.2006г. в гр.Карлово обл.Пловдив, в съучастие с Васил Палев, като съизвършител, е направил опит да отнеме чужди движими вещи – пари, от владението на Петър Тодоров Ангелов от гр.Карлово, с намерение противозаконно да ги присвои, като употребил за това сила и деянието е останало недовършено по независещи от дееца причини.

Предидшните осъждания на обвиняемия не влияят на правната квалификация на деянието.

Отговор на въпрос № 4:

В конкретния казус няма множество престъпления.

Грабежът е сложно /съставно/ престъпление. Изпълнителното му деяние се осъществява, чрез съставите на две престъпления – принуда и кражба /отнемане/. Специфичното при него е, че опитът започва още в момента на изпълнение на първото от действията, включени в изпълнителното му деяние. В конкретния случай двамата обвиняеми са осъществили принуда над пострадалия като са му нанесли побой, като са огласили ясното си намерение да му отнемат пари. Без значение е защо извършителите са преустановили действията си – било защото се е намесил трети човек или пострадалият не е имал пари. Трайна е практиката на ВКС, която сочи, че когато деецът с намерение да отнеме е насочил действията си върху вещи, помещения или лица, у които обичайно се намират материални облаги, годни да бъдат предмет на посегателство, той извършва опит за такова посегателство, независимо дали е успял реално да ги отнеме. Случаят е точно такъв. Двамата извършители са целели да извършат грабеж на парите, които са очаквали да намерят у Петър Ангелов. Действията са им били преустановени, заради опасението, че ще бъдат разкрити, възникнало в резултата на светналата лампа, в близка сграда, а не защото са направили доброволен отказ от недовършен опит.

Причинената лека телесна повреда на пострадалия е в резултат на упражнената над него сила – съставомерна принуда за престъплението по чл.198 от НК. Това увреждане се поглъща от грабежа. Двамата обвиняеми, действайки в съучастие са формирали общ умисъл за отнемане на пари предшествано от улесняването му чрез употреба на сила, а не за засягане физическата неприкосновеност на пострадалия.

По отношение на двамата обвиняеми, с оглед вида на наложените им до момента наказания, не може да се коментира нито общ рецидив по чл. 27 от НК, нито опасен по чл. 29 от НК. Повторността /специалния рецидив по чл. 28 от НКС/ не е предвидена като квалифициран състав на престъплението „грабеж”.

Отговор на въпрос № 5:

Петър Ангелов е свидетел в досъдебното производство, тъй като е възприел непосредствено всички факти, които допринасят за разкриване на обективната истина /чл. 117 от НПК/. Той е свидетел от категорията на очевидците. Показанията му се отнасят както до авторите на престъплението, така и до всички елементи от състава на извършеното престъпление. Той не само ще даде свидетелски показания, но както и в казуса, след специфичния разпит по реда на чл. 170 от НПК, той ще извърши и разпознаване, за да потвърди идентичността на двамата извършители.

Правата на свидетеля са изброени в чл. 122 от НПК, но на тези права кореспондират и различни процесуални възможности – чл. 119, чл. 121, чл. 123 от НПК.

Петър Ангелов има качеството на „пострадал“ по смисъла на чл. 74 от НПК, защото грабежът е типично резултатно увреждащо престъпление, от което за него са възникнали неимуществени вреди.

Качеството „пострадал“ възниква още с образуване на досъдебното производство, но правата в това качество той може да упражнява, когато направи изрично изявление по чл. 75 ал.3 от НПК, че иска да участва в досъдебното производство и посочи адрес за призоваване в страната.

Правата на пострадалия са изчерпателно изброени в чл. 75 ал.1 от НПК и на тях кореспондират принципните положения /напр. чл. 15 от НПК/ или специални норми, с които се уреждат задължения на органите на наказателното производство и процесуални възможности на пострадалия – чл. 213 ал.1, чл. 224, чл. 227, чл. 243 – 244, чл. 250 ал.3 от НПК.

Отговор на въпрос № 6:

В съдебната фаза на процеса Петър Ангелов може да се конституира като граждански ищец и частен обвинител. По чл. 76 от НПК частен обвинител може да бъде пострадалия, претърпял имуществени и неимуществени вреди от престъпление, което се преследва по общият ред. След смъртта на лицето това право преминава върху неговите наследници. По чл. 84 от НПК - Пострадалият или неговите наследници, както и юридическите лица, които са претърпели вреди от престъплението, могат да предявят в съдебното производство граждански иск за обезщетение на вредите от престъплението.

Молбата за конституиране в тези качества Ангелов може да се предяви пред съда най – късно до даване ход на съдебното следствие пред първоинстанционния съд, при първото разглеждане на делото.

Редът за конституиране в съдебната фаза в качеството на частен обвинител и граждански ищец, както и техните права са развити в Глава Осма, Раздел II и IV от НПК.

Разбира се, Петър Ангелов е и свидетел в съдебната фаза.

Отговор на въпрос № 7:

Страните в наказателния процес възникват в съдебната фаза, където се разгръщат основните принципи на състезателност и равни права на страните, прокламирани в чл. 12 от НПК.

Страните са изчерпателно посочени в чл. 253 от НПК.

- Прокурорът встъпва като страна от момента на получаване на разпореждането на съдията – докладчик и съобщението за насрочване на съдебното заседание.

- Двамата подсъдими – с връчване на препис от обвинителния акт и съобщението за насрочване на съдебното заседание.

- Защитникът – от момента на упълномощаването, а когато е служебен защитник – с определение на съда.

- Частен обвинител и граждански ищец – Петър Ангелов ще се конституира в тези качества с определението на съда по реда на чл. 271 ал.6 от НПК.